

NAGYKÖRÖS és VIDÉKE

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap. A „Nagykőrösi Gazdasági Egyesület“ hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagykőrös, IV. ker., Deák-tér 31. Telefon szám: 78. Megjelenik hetenként háromszor: Kedden, csütörtökön és vasárnap reggel.</p>	<p>Főszerkesztő: Magyar Kázmér. Felölös szerkesztő és laptulajdonos: D. Tóth Ferenc.</p>	<p>Előfizetési árak: HELYBEN: Egész évre 12 K, 1/2 évre 6 K, 1/4 évre 3 K VIDEKEN: Egész évre 14 K, 1/2 évre 7 K, 1/4 évre 3-50 K. Egyes szám ára vasárnap 14. hétköznap 6 fill Nyitlár soronként 80 fillér.</p>
--	--	---

A lateinerek kenyere.

A városi középosztályt alkotó, munkájához tu'ol-tul lekötött hivatalnokseregnek, a vele csaknem egysorban élő kisiparosságnak és a nap-számja után élő városi népségnek a mostani helyzetét akarjuk néhány szóval megvilágítani a mezőgazdák szempontjából. A tiszta tényállás az, hogy a kormány felhatalmazást adott minden községnek, hogy a helybeli fogyasztók helyben beszerezhetik az egész évre való kenyérmag-szükségletüket. Kitérő örömmel üdvözölte ezt mindenki, főleg a készpénzen élő s igazán legmostohább sorban élő rétegei a magyar társadalomnak. Szabad lesz tehát megtölteni a kamrát, szabad lesz megvásárolni a minden felnőtt ember számára kijáró 120 kg. luzát vagy rozst. Sajnos, mindjárt az első percben nyilvánvaló volt, hogy a kormánynak ez a jóakaratu engedménye a legtöbb lateinerlaktá városban vagy faluban csődöt fog mondani. Augusztus hó 15-ig csak kevesen tudták biztosítani szükségletüket, de nagy általánosságban még azok sem, akik a drágasági pótlék most folyósított előlegeire nem szorultak rá. Nem tudták pedig azért, mert

egy néhány várost kivéve, alig van Magyarországon olyan hely, ahol a lakosság szükségletének megfelelő elegendő kenyérmag teremhetett volna. Igaz ugyan, hogy a kormányrendelet felhatalmazást adott minden olyan községnek és városnak, amelyik a saját belső területén nem tudja a kenyérmag termékekből a fogyasztást ellátni, a kérényezésre, hogy a szükségletet belügyminiszteri engedély alapján a járás, illetőleg a vármegye területén szerezhessek be mindazok, akik biztosítani akarják télire való szükségletüket. Biztos tudomásunk van azonban róla, hogy a legtöbb helyen ezt a kérényvt az illető községek vagy városok előljárói csak a legutolsó pillanatban adták be, így tehát szó sincs róla, hogy a megszabott augusztus 15-dike előtt azok, akiknek legfőbb érdeke volna, biztosíthatnak volna egy kis készletet télire.

Az eredmény tehát az, hogy azok, akik eddig koplaltak, ezután is koplalni fognak, vagy rábizzák sorsukat a municipális lisztellátás eddig is kétesnek bizonyult rendszerére. Mert hogy a municipális liszt-ellátás a mult esztendő folyamán rossz volt, arról Aradtól Zágrábig, vagyis A-tól Z-ig

minden municipium lakossága hivatalos és hiteles bizonyítványt tudna kiszolgáltatni.

Nem beszélünk most arról, hogy a városok legtöbb része az élelmiszer ellátást üzletnek tekintette, nem beszélünk arról sem, hogy a városok élelmiszer-ellátásánál igazán meszerüen dul a protekció, mert jelen sorainknak kizárólag az a célja, hogy a lateinerkérdést kapcsolatba hozzuk a mezőgazdaság kérdésével. Egy kis okos, minden bürokratikuságtól ment intézkedéssel épen azok a társadalmi rétegek biztosíthatnak volna egész esztendői élelmiszer-szükségletüket, amelyek financialiter — sajnos, a legjobban érzik a háborút. A termelő szivebben adta volna termését azoknak, akikről tudja, hogy hazafias, becsületes munkájukkal elsőrangú tényezői a mostani háborus küzdelmeknek. Így azonban az egész élelmiszer-ellátásból nem lesz más egyéb, mint egy furcsa, törvényesített üzlet a municipiumok részére. A gabonaneműek összevásárlásával megbízott ügynökök maguk a legvidámabb árfelhajtók. Ma már körülbelül ott vagyunk, hogy a termelő is el kezd tépelődni s inkább elvermeli a termését, sem hogy eladja azoknak

TÁRCA.

Uj kultura Szerbiában.

Belgrád, augusztus hó.

Széles, tompa szögben foly össze a Duna és a Száva Kalimegdán magaslata előtt. Hónapokon keresztül nyugtalanították ágyui a magyar földet. Egyik es. és kir. tüzerítst előre látta, hogy most a beke hosszú ideje fog elkövetkezni és valamivel foglalkoztatnia kell katonáit. Belovagolta a tél viharaitól ahg felszabadult vidéket és szemébe ötlött a feneketlen sár. Ennek akart véget vetni. A tél hátralévő heteiben árkokat ásatott, utakat építtetett, földet hozatott, betömte és betonrozttatta a mocsarakat. Bajtársai csóválták a fejüket.

— Megbolondultál, mondották neki, folyvást ebben a fekete, sáros mocsárban rejtőzködsz. Ebből ugyan kultur helyet sohasem csinálhatsz. Gyere inkább velünk Belgrádba, mily fess, szép leányok vannak ott.

De a százados ott maradt a szomorú, csunya földön. És mire kitavaszkodott, a mocsarat kiszáritotta és minden szerb gyermek meg volt mosakodva, nem egy talán először

róvid életében. És aztán elkezdett építeni: egy fürdőt, gőzmosodát, egy malmot, tehenészetet, kovács- és asztalos műhelyeket. Valóságos miniatúr-iparváros keletkezett e kiszáritott mocsárban. Mostanság pálinkát főz a százados és mindenféle bőrfajtát, de főképp Lutyabört készít.

Banjice körül óriási bolgár rendszerű zöldéséges kertek virítanak és többféle aratógépek vannak munkában. Tudja a jó Isten, honnan szedte a százados. A kovács-műhelyekben még motorokat és gépeket is gyártanak régi kerekékből és gépalkatrészekből. Csaknem a nyakamat törtem egy halom rozsdás bádagon és vason.

— Miért nem rakják el az utból ezt a limlomot, kérdeztem kísérőmtől.

— Lim-lom? Ez a százados ur tartalékkészlete.

A legszebb azonban a példa, amit a százados a lakosságnak adott. Minden helységben fehérre meszelt házak tiszta kerítésekkel, sok oly dolgot megtanultak a szerbek a tüzerektől, amiről ezelőtt sejtelmük sem volt. Az egész vidék egyenletesen van bevetve. Vetőmagról a katonai igazgatás gondoskodott, mert a szerbek mindent felégettek vagy felfaltak. Ennek ellenében a

föld hozadékának harmadrésze a katonaságot illeti meg, ott pedig, ahol az osztrák és magyar katonák szántottak és vetettek a szerbekkel, a termés fele a katonai igazgatásé.

Minden nap új emberek jönnek, hogy megnézzék a banjicai százados szakaszát. És azok a tiszték, akik folyton Belgrádba hívogatták, most az ő gőzmosójában mosatják a fehérneműjüket — pénzért.

Még egy nevezetessége van a banjicai szakasznak a topcsideri országoton: a cs. és kir. földmívelési és ipariskola. Azelőtt szerb katonai tábor volt az. Most egy magyar ügyvéd működik ott, mint pedagógus. Mikor ugyanis az osztrák és magyar csapatok elfoglalták Belgrádot és vidékét, felerült a kérdés: mi történjék a sok gyermekkel és még [serdületlen ifjakkal, akik szüleiket, vagy legalább apjukat elvesztvén felügyelet nélkül csavarognak az utcán, lopnak és azon az uton vannak, hogy vagy komitácsi, vagy gonoszlevő válik belőlük. Ezeket a gyerekeket összeszedték és most Banjicában megtanítják őket olvasni, írni, számolni és a nagyobbakat mezőgazdasági munkára, mesterségeket képezik ki. Körülbelül kétezer gyermek számára van itt hely. A jobb magaviseletű fiuk képes-

az összevásárló közegeknek, akikkel békeidőben is csak végső szükségben állott szóba.

Színház.

A vasárnapi telt házban elpárolgott ve-rejítéket úgy látszik nem bírta már el a levegő, azért csurditotta meg rövid időre egyébként fukar csatornáit. A lég megkönnyebbülése azonban megkönnyítette egyuttal — nem nagy öröme az igazgatóságnak — a tár-sulat pénztárát is. De minden kar mellett van haszon, (ha nem is ugyanaz élvezi a hasznót, amelyik a kárt) s a jelen esetben is a nézők látható örömmel vettek tudomást a műpártolók esőtől megszéppent, jobban táplált részletének elmaradásáról. A térs hely magyarázza, hogy a hevesen oxidáló testek az olvasztó hőségben minden na-gyobb baleset nélkül meg tudták várni az előadás végét. (Ámbár azt hiszem, hogy az eső és üres ház dacára sem volt senki, aki forralt bort óhajtott volna az előadás után!)

Egyébként minden a vasárnapi volt. A színpad világitása most is botrányos s a mellett, hogy a nézők szemeit kápráztatta, a szereplőknek is igen sokat értett. (Ugy látszik, a nőszereplők a kendőzésnél nem vették tekintetbe a nézőtér fölött égő lámpáit?)

A legerőteljesebb hang is elveszett a terem ezer nyílásában, sarkában. S a terem művészi berendezett hang nyelvére volt érdemre lehet felírni, hogy az előadás felét hallottuk, a másik felét pedig a szájak mozgásaitól indítva — odagondoltuk. Ze-nét is hallani s a szöveget is érteni ez olyan luxus, amit nálunk csak hírből ismernek.

Az az egy bizonyos, hogy azt a ter-met mindennek, csak nem színháznak s legkevésbé operette számára építették.

A színre került „Lengyelvér,” a sike-rültek közé tartozik. S minden hízelgés nélkül megállapíthatjuk, hogy az előadás is

szürke egymulhát kaptak, a vásott, javít-hatalan nebulók meg a régi, rongyos ru-hájukban járnak, hogy a tisztességes ruha reménye munkára, szorgalomra serkentse őket. Megrendítő, összetérek existenciákat látni már e fiatal teremtések közt is, csa-vargó gyermekeket, akik az utcán szület-tek, elhalt szerb hivatalnokok elzülött, el-avadult gyermekei, akiket a nyomorban sanyilódó anyák adtak ide, hogy megment-sék őket a háboru rettenetes pusztításaitól. Van itt egy igazi „ezredgyermeke” is, egy kicsiny, csinos, hét éves fiúcska, aki egy szalad a jószágos magyar altiszt után, mintha anyja volna.

Az iskolakérdés rendezése volt a katonai közigazgatás egyik legnehezebb fel-adata. Az első Balkánháboru óta, tehát négy év óta nem részesült a szerb fiatal-ság legnagyobb része iskolai oktatásban. Vannak Belgrádban jóházból való 10 éves fiúk, akik még nem jártak iskolába. A tanítók bevonultak, az iskolákat kórházakká alakították át, a gyermekek azután kóbo-roltak. Az osztrák-magyar katonai igazga-tás most szervezte a szerb iskolaügyet is. Voltam a belgrádi Dusan-iskolában. Osztrák és magyar altisztek tanítanak benne, a pol-gári életben valamennyien néptanítók vol-tak és minthogy tudniok kell a nép nyel-vét, nagyobbrészt Horvátországból és Dél-magyarországból valók. Szerb tanítókat nem

megütötte a mértéket. S a szereplők? . . . Egyik jobb volt, mint a másik, (természe-tesen a másik meg rosszabb, mint az egyik) s általában megérdemelték a kapott tapsok-at. Zaremba (*Szalóki D.*) nemcsak „nagy-szerű diplomata,” hanem határozottan első-rendű komikus is, amit a számtalanszor kitérő tapsvihár bizonyít legkésebben. Bo-leszlav (Csáky A.) sikerült lengyel mágnás volt s nagyban hozzájárult az est sikeréhez. Bronió (Róta Z.) szintén jó komikusnak ígérkezik.

A nőszereplők is megérdemlik az el-ismerést; Vanda (Gonda M.) jól táncolt; Heléna (Szabolcsi J.) nagyszerűen énekelt és táncolt s eredeiiséggel vegyített ügye-séggel adtaური dámából paraszt lány-nyá változott szerepét. „Mamájának” (Sz. Pozsonyi L.) érzélgős, édeskes szerepe is általános, derűltséggel vegyes megelé-gedést váltott ki a közönségből.

A zene pedig határozottan felülmul minden reményt s eredményesen járult hozzá az általános sikerhez.

Kedden Gábor Andor „Paliká”-jában a drámai személyzetet ismertük meg. Jól esik kimondanunk, hogy ez a része a tár-sulatnak ha nem erősebb, legalább is egyen-rangu az énekes szereplőkkel, mert mi az előadó művészet kultiválásában keressük a vidéki színészet hiva-asát. Tudjuk, hogy a kevésbé fejlett izlésű nagyközönségnek a csilingelő muzsika, a móka, a táncos bakák mutogatása, tingl-tangl, selyem flitter és diszlet kell s a színház a pénztár egyen-sulya kedvéért kénytelen hozzá alkalmaz-kodni; de ami a nemzeti kulturát előbbre viszi, ami tartalmat, eszmét, szellemi szin-vonalat, erkölcsi okulást nyújt, az a színmű, a dráma, a vígjáték, — az előadó művészet megnyilatkozása a nemzeti nyelven, az ál-talános emberi érzésben, az erény és bűn örökéletű alkotásaiban.

Ebből a nézőpontból értékes alkotás

lehetett alkalmazni, mert az ellenőrzés és felügyelet sok nehézséggel jár, bajosan le-hetett volna tehát megakadályozni, hogy a serdülő nemzedéket ugyanabban a mo-narchia gyűlöletben neveljék, amely oly so-káig volt Szerbia pánszláv értelmiségének tápláléka. Élénk, okos szemekkel tekinte-nek most a kis szerb gyermekek tisztán és megmosakodva egyenruhás tanítóikra. Nem éreznek semmit az öregek gyűlöletéből és remélni lehet, hogy ezt a fiatal nemzedé-ket ki lehet szakítani a nemzeti nagyzási hóbort és pánszlávizmus búvköréből. Az anyák nem bánják, ha gyermekeik ebbe az iskolába járnak, már azért sem, mert az iskola a gyermekek ellátásáról is gondos-kodik.

Az állattenyésztés fellendítéséről, a ke-reskedelem felélesztéséről is gondoskodik a katonai igazgatás, sőt lapot is indított, a Belgrader Nachrichten és Belgrádi Hírek címen németül és magyarul, de latin be-tűkkel szerb nyelven is megjelenik. Osztrák és magyar újságírók, tartalékos tisztek dol-goznak a redakcióban, hűségesen tájékoz-tatva a szerbeket és az osztrák-magyar csa-patokat minden eseményről. A lap külön-ösen hirdetési rovatának köszönheti elterjed-tését. A Belgrádban és Szerbia más részé-ben lakó szerbek csak e lap révén juthat-nak összeköttetésbe Svájc útján elmen-eült hozzátartozóikkal. És gyakran Péter király is e lap útján értesül egykori fővá-rósáról.

Gábor Andor „Paliká”-ja. Egy darab életet mutat be az igazság szívbeemarkoló voná-saival; egy darab szennyes életet, de ko-runaknak — fájdalom — igazi, életből és verből alkotott képét. Egyike Gábor Andor legjobb műveinek.

Az ilyen darabot csak jól lehet meg-játszani, vagy — sehoggy! Mariházy népe jól játszotta meg, minden lélektani árnyal-tában igaz és való képben mutatta be a ma fővárosi képét s ezzel — tulzott színek, ömlengő dícsimnuszok nélkül — meg is mondottuk elismerő, méltányoló véleményün-a keddi előadásról.

Tegyük hozzá azt is, hogy minden egyes szereplő kiválóan megállotta helyét és tökéletes alakítást nyújtott. Ki kell eme-lnünk a nőszereplők közül Ny. Fodor Sze-rénát az anyá, Cs. Spohner Ilonát Lonczy és Fekete Rózsát a Riza szerepében. Spoh-ner egyike a legjobb drámai szendéknek a vidéken, alakja is igen elegáns, megjele-nése vonzó, toilletjei diszesek, izlésesek, Fekete Rózi igazán „édes”, zengő hang-jával, lelkes, kifejező játékaival, szépségével s művészi alakításával egyike a társulat leg-jobb erőinek. A megbetegedett Makay Berta helyett egy próba után „ugrott be” a sze-repébe; annál dicséretebb tökéletes ma-ga forgatása! A férfiszerepekben: Stella Gida, mint Palika, megmutatta és érvényre emelte igazi énjét: valóban jellem szinész; Juhász Pál az emberi jellem söpredékét megszegyenítő papa szerepében bravuros művészettel, sok, derék munkával, remek étiethűséggel oldotta meg s vitte sikerre ne-héz feladatát. Stelláné, Baranyai Mancsi, Csáky a mellék szerepeket összevágó, tiszta játék keretében juttatták érvényre.

A rendezés kifogástalan, gyors és biz-tos volt. A felvonás közönségben a katonai zenekar művészi darabokkal szerzett igazi zenei élvezetet a közönségnek.

Ha az előadott darabok látogatottsága a színházbajárás mértékének a próbuköve, (mint Szaloky titkár valja!) akkor a keddi főzönség csak felig felelt meg a várako-zásnak. De ez ne legyen elkedvtelenítő tü-net! néhány ilyen igazán kiváló előadás még s a jég megtörik, a közönség érdek-lődése feltámad a komolyabb darabok iránt is.

Az előadás kedden már fél 9-kor kez-dődött, igen helyesen. Örömmel állapíjuk meg felszólalásunk hatását e tekintetben, valamint azt is, hogy a világitás, a zene-ka megvilágítása is teljesen rendbe jött.

Bátran invitáljuk hát a körösi kö-zönséget: gyérünk színházba! Érdemes, amit ott látunk s hallunk.

A viszontlátásra! Tudósító.

A NAGYKÖRÖSI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLEMENEI.

Felhívjuk az egyesület tagjait, hogy mindazok, a kik vetőmag buzát jegyeztek, vásárlási igazolványukat az egyesület titkári hivatalában legkésőbb szeptember 3-ig bezárólag nyújtsák be.

Az igazolvány benyújtása alkal-mával bejelentendő, hogy költség ki-mélés szempontjából saját fogatán szállítja-e az előjegyzett buzamennyi-séget, avagy a szállítás közvetítését az egyesülettől kéri.

Saját tengelyen való szállítás csakis a buza árának az egyesület pénztáránál előre eszközölt kifizetése után az egyesületi titkár által kiadott utalványra történhet, előre meghatározott napra.

Kimerítő utbaigazítást ad az egyesület titkári hivatala.

H I R E K.

***

Színházunk heti műsora.

Csüörtökön. *Tiszavirág*, operett. M. Turcsányi Olga felléptével.

Pénteken. *Luxemburg grófia*, operett. Olcsó helyárrakkal.

Szombaton. *Derek Fridolin*, táncos operett. Ujdonság.

Vasárnap. d. u. *János vitéz*, operett. Félhelyárrakkal.

Vasárnap. este. *Legény bucsu*, operett. M. Turcsányi Olga felléptével.

— A kormány képviselője **Dr. Ferenczy Zoltán** budapesti kir. tudományegyetemi könyvtárnok lesz a szept. 15-én fögimnáziumunkban tartandó javító és pótló érettségi vizsgálatok alkalmával.

— **Zepelin városunk fölött.** Szerdán reggel fél 8 óra tájban a ragyogó égbolt északnyugati hajlásán egy Zepelin tünt fel. S a kelő nap sugaraitól gyönyörűen megvilágítva méltóságtelejzen emelkedett a Zenitre, majd délkeleti irányba csuszva lassan eltűnt a láthatárról. A sokat emlegetett ritka látványnak számos nézője volt.

— A javító és pótló érettségi vizsgálatok a dunamelléki reform. egyházközség fögimnáziumai részére ebben az évben a helybeli fögimnáziumban tartatnak meg. Az írásbeliek szept. 11. 12 és 13 napjain lesznek, a szóbeli vizsgálatok pedig szept. 15-én.

— **Érettségi elnökül Patonay Dezso reform. lelkészünket** küldötte ki Petri Elek dunamelléki ref. püspök a fögimnáziumunkban szept. 15-én tartandó javító és pótló érettségi vizsgálatra.

— A piaci helypénzszedésből jul. hóban befolyt 6103 kor. 54 f. A mult év ugyanezen hónapjában 6314 kor. 42 f. volt a bevétel, tehát a mult havi 210 kor. 88 f. kevesebb.

— **Örlési tanusítvány** nemcsak az idei, hanem a mult évi termésű gabonára is kell felsőbb hatósági rendelet értelmében.

— **Bevonják a huszfilléres nikkelermekeket.** Félhivatalosan jelentik, hogy a 20 filléres nikkelermekeket 1917. évi január hó 1-ével a törvényes forgalmon kívül helyezik. Ezek az érmeek ennélfogva a magánforgalomban fizeteskép még csak bezárólag 1916. évi december hó 31-ig fogadandók el névértékben, még pedig az 1892. XVII. t.-c. 19. §-nak határozataihoz képest. Husz filléres nikkelermeke a m. kir. állami pénztárak és hivatalok által többé nem adhatók ki, ellenben a m. kir. állami pénztárak és hivatalok kötelesek azokat bezárólag 1917. évi. április hó 30-ig mindenemű fizetéseknél és beváltás végett névértékben, és pedig az 1892. XVII. t.-c. 19. §. határozataihoz képest elfogadni.

— A szabadkal m. kir. tejmunkáképző szakiskola vezetősége a tanulóknak belépni szándékozók részére pályázatot hir-

det. Az iskola tanfolyama bentlakással van ellátva, hol a tanulók teljesen ingyenes ellátást élveznek s két félfévre osztva egy évig — október, illetve április hó 1-től szeptember, illetve március végéig — tart. A felvételért irt folyamodványok a földművelésügyi m. kir. miniszterhez címezve, minden év augusztus, illetve február hó végéig az iskola vezetőségéhez nyújthatók be. Az iskolába felvett tanulók jó magaviselet és szorgalmas gyakorlati munkájuk után havonta 5 korona zsebpénzt is kapnak. A tanfolyam bevégezése után igen előnyös feltételek mellett a végzett növendékek mint tejcsarnokkezelők, tej feldolgozók, tehénes gazdák, esetleg nagyobb gyárakban, üzemekben mint felügyelők és előmunkások kapnak alkalmazást.

— Az iskolai év szeptember 15-én kezdődik a fögimnáziumban a vallásügyi miniszter, illetve a püspöki főhatóság intézkedése következtében. Ehhez képest az új tanév így indul meg fögimnáziumunkban: a javító, pótló és magánvizsgálatok augusztus 31-ikével, a mai nappal kezdődőleg az értesítőben jelzett napokon rendszeren meg fognak tartatni a helybeli s az esetleg megérkező vidéki növendékek részére. A beiratások szeptember 11, 12, 13 és 14-ik napjain lesznek; az időközben megérkező vidéki tanulókat azonban az igazgatóság előbb is felveszi, beírja. Szept. 14-én teletik le javító és pótló vizsgáikat a vidékiek. A tanítás pedig szept. 15-én rendszeren megkezdődik.

— A tanítóképezde a fögimnáziumban. Miután a tanítóképezde és a tornacsarnok épületeit kórház céljaira vették igénybe, egyháznak és iskoláink vezetősége abban állapodott meg, hogy a tanítóképezdet és a vele összeköttetésben levő gyakorló iskolát a meginduló iskolai évre a fögimnázium épületében helyezi el, hol erre a célra 5 tantermet bocsát rendelkezésre s gondoskodik az igazgatói iroda s a tanári testület hivatalos helyiségeiről is. Ugyancsak a fögimnáziumban nyer elhelyezést az ügyész-jegyzői és a gondnoki hivatal is s az egyháztanácsi ülések is ott — a díszteremben — fognak ezután megtartatni.

A szőlők állapota és várható termése.

A m. kir. szőlészeti és borsászati felügyelőségek jelentései augusztus végéről.

Budapesti kerület: Tartós szárazság a peronoszpora és a lisztharmat terjedését megakasztotta. Az épfürtű szőlők bogyói jól fejlődnek. A betegségek és egyéb pusztítások után, ezidőszert kat. holdanként 2—3 hl. mult várható. A bor ára hektóliterenkint 135—180 K. sőt jobbminőségűt borért 200 kor.-t. is adnak.

Kecskeméti kerület: A nagy szárazság következtében a fejlődés megakadt. A tavaszi fagytól és peronoszpórától nem szenvedett csekély számú szőlőben közepes mennyiség és jó minőség, nagy átlagban gyenge termés és közepesen aluli minőség várható. Óbor ára 140—200 kor.

Egri kerület: Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegyében a peronoszpora bár szűnőben van, de az előbb szenvedett kártételek folytán a várható termés igen gyenge, sőt sok helyen nem lesz termés. Hevesvármegyében meg mindig pusztít a fűrperonoszpora s így féltérmeésre kevés helyen van remény,

közepes, sőt még ezen aluli termés mutatkozik. A bor ára 140—160 K.

Csarnok.

Szivárvány a halálvölgy fölött.

Tábori levél a Déltőlről.

Felhős az ég. Nyomasztó, tikkadt a forróság. Az országuton fáradt bakák balagnak a hegytető felé. Amott, messze már esik. Paskolja a meztelen sziklákat a zápor s az ormokon úgy ülnek a fekete felhők, mint gyászlobogók a zászlórudakon. A felhőrengetéből ki-kicikázik egy-egy villám, utána akkorákat dördül az ég, hogy elvész benne az ágyuk szakadatlan dőbörgése, a puskák szapora ropogása, a lecsapó gránátok földrengető robbanása s a leomló sziklak borzalmas zuhanása is. Odaát ilyen rettentően dul a vihar, ideát még száraz minden, csak a levegő forró, az embernek a szája padlásához tapad a nyelve s szinte vágyakozással várja, hogy a szél a tulsó oldalról átseperjen azokból a felhőkből valamit emide is.

A bakák nennek az országuton. Az arcuk izzadt, szemük allatt a ráncokban sárrá vált az odaüledett por.

— Jó dolguk van a taliánoknak! mondja az egyik. — Paskolhatnak a vízben.

A sűrű esőben szinte elvesző tuloldalalon kivillan egy keskeny tűzszalag. Nagyot bog az ágyu, sühog a gránát, lecsap, robban s köből, kavicsból zuhatag hullik alá a völgyre.

— Hová a csudába, durrognak ezek, hiszen ott senki sincs? gondolkozik a baka.

De az olasz ágyu nem enged. Másodszor is odaküldi a maga golyóját ugyanarra a pontra. Aztán a harmadikat, negyediket is.

— Bolondok ezek! — vélik a katonák. Pedig dehogyan bolondok. A negyedik lövés után tücsik villan meg a lövődözött hegyoldal fölött, de már csaknem egészen a tetőn s a mi ágyunk kezd felelni az ellenségnek.

— No, már no, hát oda, arra a görbe sziklára meg hogy hordták föl azt a mozsarat? Hiszen oda ut sincs?

Nehéz is azt megerteni az olyan jámbor alföldi legénynek, akit csak most hozott meg a vonat, hogyan viszi fel a tüzér a maga bronz-szörnyetegét az olyan pusztaszikla-hátra. Hogy odaát nagyon esik, lassan emitt is lehül a levegő. Szaporabban lépnek a bakák, valamelyik még dalolni is kezdene, de hamar leintik:

— Csend, te, meghallják, aztán nyomban ide lönek!

Ugyis csak a felhőtengernek köszönik, hogy eddig meg nem látták őket s nyugodtan vonulhatnak fölfelé ezen az amoda is jól látható uton. Éppen csak, hogy föliérnek s eitűnnek a futóárkban, mikor a felhők mögül emitt kitör a nap s aranyosan bevilágítja az innenső hegyet. Az olaszoknak még mindig hull a nyakába a zápor. A két hegy közé eső völgy fölött, mint valami ragyogó hid, úgy jelenik meg egy szinompas szivárvány.

— A szivárvány, aszondják békét jelent! — szól az egyik katona.

— De csak azoknak, — mondja a másik és lemutat a völgybe, ahol a drótkadályok előtt százával mossa az olasz holttesteket a hegyről leszaladó, hirtelen támadt patak.

NĒU JAKAB mezőgazdasági gépraktárában besze-
rezhetők: valódi CORMICK-féle tárcsás
boronák, Aächer és Sack ekék, eredeti párosoru 12-14-16 soros Melichár vetőgépek,
vasboronák és egyéb gazdasági eszközök. Szecskavágóknak drb., m ég a készlet tart, 50 korona.

Széna eladás.

Szappanos Sándor és neje Ádám Juli-
ánának, a Cegléd-csemői vasut mibe-
budai állomása közelében fekvő felsőjárás
birtokán 15 boglya széna van eladó. Érte-
kezni lehet a tulajdonosokkal Nagykö-
rösön.

Szappanos Sándor és neje
2-3-f. Ádám Juliánna,

Eladó föld.

Eladó szőlő és földbirtok. Szó-
bonya Lajos tanítónak a Temető-hegy
elején levő, 4 vékás szőlő és 3 vékás
veteményföldje Papp Gedeon ur szom-
szédságában, örök áron eladó. Érte-
kezni lehet a tulajdonossal Erzsébet
Királyné ref. leány iskola, III. ker. 55
szám alatt. folyt.

Eladó ház.

Irházy Sándor IV. ker. 147. sz.
háza eladó. 2-3f

Csirke-piac közelében I. ker.
186. szám alatt 5 szobás, üveges uri
lakóház, kedvező fizetési feltételek mel-
lett, örök áron eladó; értekezni lehet
a tulajdonossal.

Balogh Károlyné X. ker. 339.
sz. háza örök áron eladó, elnem ke-
lés esetén hasznbérbe is kiadó; érte-
kezni lehet a tulajdonossal a fenti
szám alatt.

Bán Korsós László X. ker. 126
sz. háza, mely áll 3 szoba (melyben
egy üzlet van), egy konyha, éléskamra,
sertésól és nagy kocsiszínből, egy kü-
lönálló épület elkerített udvaron, egy
szoba, konyha és istállóból, konyha-
kerttel eladó; értekezni lehet a tulaj-
donossal.

Kiss László VII. ker. 145. sz.
háza, mely 2 szoba, 2 konyha, 2
kamra, istálló és 264 n.-öl területű
udvarteréből áll, örök áron eladó; ér-
tekezni lehet a fenti sz. alatt, vagy az
irodán.

Vegyések.

Tüzifa és szén

ű z l e t nyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség
szíves figyelmét felhívni a most megnyílt

TÜZIFA és SZÉN

kereskedéseimre. Raktárom a főgimnázium
átellenében X. ker. 83. sz. alatt levő há-
zamnál van, ahol felaprózott tűzifa és po-
rosz köszén a legjobb minőségben állandó
készletben van. A közönség becses párt-
fogását kérve maradtam kiváló tisztelettel

1-2v

Tóth Ferenc.

Egyjókárban levő ZONGORA
megvételre kerestetik; cím a kiadóban.

Házvezető — 40-50 év kö-
rűli — sürgősen alkalmazást kaphat.
Cím a kiadóhivatalban.

Egy ügyes tanoncot keresek azon-
nali belépésre BICZÓ ELE-
MÉR fodrász. IV. k. Kecskeméti-u. I. sz.

Ingyen lakás. Gyermeektelen há-
zaspár vagy magános középkori nő,
ki a takarítást vállalja — a melyért
megfelelő fizetést is kap — azonnal,
vagy november 1-re kerestetik özv.
H. Kiss Kálmánnál IV. ker. 339. sz.

Egy jó házból való fiu tanonc-
nak felvétetik fizetéssel Székely Albert
könyvkereskedőnél.

Valkó Ambrus tanítónak a Kür-
tiben 4 vontató idei szénája és lábon
álló sarjuja van eladó. Értekezhetni le-
het IV. ker. 403. sz. a.

Lakás változtatás.

II-ik kerületből augusztus 1-től
az V. ker. 229. sz. alá helyez-
tem át lakásomat, ahol a legju-
tányosabb áron készítek férfi és
női lábbelit a legszebb kivitelben
s a mai viszonyoknak megfelelően.
13-13-f. Tisztelettel:

SZILÁGYI SÁNDOR

Ő S Z I V E T É S H E Z

Corbin magcsávázószer változtatlan ára-
kon kapható. **Corbin** megóvja a vetőma-
got varjak és egyéb madarak kártevésé-
től, üszögtől, rothadástól, férgektől. Egy-
szerű használati utasítás. Ezerszeresen ki-
próbálva, kitünő bizonyítványok. — Olcsó.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Ujpesten.

Rendeléseket és kérdézősködések idejekorán kérünk.

Értesítés! Van szerencsénk értesíteni az igen tisztelt gazdaközön-
séget, hogy **mindenféle hadi terményt** vásárlunk, úgy-
mint **gabonát, tehér és tarka babot, burgonyát** a legmesszebbmenő leg-
magasabb meghatározott árak mellett. Gabonához zsákokat is adunk.

Becsés pártfogásukat kérve vagyunk kiváló tisztelettel: **NAGYKÖRÖS,**
VASS JÓZSEF és RIGÓ MIHÁLY TERMÉNY-
KERESKEDŐK. IV. kerület 23. szám.

Uj és használt tankönyvek, író és Székely Albert
táskák nagy választékban kaphatók: könyvkereskedésében.